

Määräys

19.5.2025

VN/15039/2025

VN/15039/2025-OKM-1

Opetushallitus

Opetushallitusta koskevan lain mukainen Opetushallituksen tehtäviä vuosille 2025 ja 2026 koskeva opetus- ja kulttuuriministeriön määräys

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus on sitoutunut arvioimaan suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimääriä koskevan opetuksen toimivuutta. Lisäksi hallitusohjelman mukaisesti mahdollistetaan valmistavan opetuksen jatkuminen kahteen vuoteen tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi.

Hallituksen puoliväliriihessä hallitus on linjannut, että hallitus tukee 8 miljoonalla eurolla opetuksen järjestäjien edellytyksiä vahvistaa suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimääriä koskevan opetuksen vaikuttavuutta ja varmistaa opetuksen kohdentamisen siitä hyötyville oppilaille.

Hallitus päätti myös, että valmistavan opetuksen lisäopetukseen kohdennetaan 13,8 miljoonaa euroa vuodesta 2026 alkaen. Rahoituksella mahdollistetaan valmistavan opetuksen jatkuminen kahden lukuvuoden ajan tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi oppilaan riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt kehittämistoimet suomen ja ruotsin kieli toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärien (tekstissä käytetään myöhemmin myös termiä S2-oppimäärä, ruotsiksi svenska som andra språk och litteratur) kehittämiseksi sekä hallitusohjelman toimeenpanoa koskevan lainvalmistelun perusopetukseen valmistavan opetuksen jatkamiseksi kahteen vuoteen tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi.

Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden perusopetuksen kehittämistä koskevaa valmistelua on toteutettu laajassa vuonna 2021 käynnistyneessä toimenpideohjelmassa, jonka väliarvio julkistettiin Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen Karvin toimesta syyskuussa 2024. Tätä ns. Kieppi-hanketta on toteutettu tiiviissä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin kanssa.

Perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus tulee voimaan 1.8.2025. Osana uudistusta toteutuu opetuskielen tukiopetus osana ryhmämuotoista tukea. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen yhteinen arvio on, että opetuskielen tukiopetuksen voimaantulo ja toimeenpano edellyttää myös suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimääriä koskevan valtakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden osittaista päivittämistä.

Perusopetuslain 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää perusopetuksen eri oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien, oppilaanohjauksen ja muun perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä sekä kodin ja koulun yhteistyön ja oppilashuollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan oppilashuollon tavoitteista (opetussuunnitelman perusteet).

Opetushallituksesta annetun lain 2 §:n ensimmäisen momentin kohdan 7 mukaan Opetushallituksen tehtävänä on hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämät tehtävät.

Viitaten Opetushallituksesta annetun lain 2 §:ään, opetus- ja kulttuuriministeriö määrää Opetushallituksen toteutettavaksi seuraavat tehtävät.

1. Opetushallituksen tulee käynnistää suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - oppimäärien valtakunnallista perusopetuksen opetussuunnitelman perustetta koskeva päivitystyö vuoden 2025 aikana.

Valtakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitystyön tulee valmistua 30.1.2026 mennessä. Uudistetut paikalliset perusopetuksen opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Valtakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitystyön tulee keskittyä erityisesti seuraaviin tavoitteisiin:

- Perusteisiin kirjataan, että suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus-oppimäärien opetuksen yhtenä olennaisena päämääränä on oppilaan siirtyminen S2-opetuksesta suomen/ruotsin kielen ja kirjallisuuden oppimäärän S1-tunneille, kun riittävä suomen/ruotsin kielen taito on saavutettu. Oppimäärästä toiseen vaihtamista joustavoitetaan.
- Poistetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista S2-oppimäärän opetusta saavien oppilaiden osalta maininta ”oppilaalla on muutoin monikielinen tausta”.
- Tarkennetaan S2-oppimäärän opetukseen osallistumisen perusteita ja valintakäytänteitä niin, että S2-oppimäärän opetusta saavien oppilaiden suomen/ruotsin kielen hallinnan puutteiden tulisi olla merkittäviä.
- Tuetaan yhteisopettajuuden mahdollisuuksia.
- Suomen ja ruotsin kielen opetuksen jatkumoa vahvistetaan ja varmistetaan kansallisella ohjeistuksella koskien S2-oppimäärästä S1-oppimäärään siirtymistä.
- Tuetaan opetuksen järjestäjien edellytyksiä vahvistaa S2-oppimäärän opetuksen vaikuttavuutta ja varmistaa opetuksen kohdentaminen siitä hyötyville oppilaille.
- Opetuskielen tukiopetuksen ja S2-oppimäärän opetuksen käytänteitä selkeytetään.
- Varmistetaan nykyistä vahvemmin S2-oppimäärää opiskelevan oppilaan työskentely samojen tekstiympäristöjen kanssa kuin S1-oppimäärää opiskeleva (mm. kirjallisuuden opetus, mediakasvatus, taidelähtöiset menetelmät).
- Pyydetään Opetushallitukselta arvio tarvittavista jatkotoimista laajemman päivitystyön toteuttamiseksi esimerkiksi seuraavalla hallituskaudella.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus käynnistävät yhteistyössä toimia, joilla tuetaan opetuksen järjestäjiä S2-oppimäärän opetukseen osallistuvien kielitaidon arvioinnissa.

Opetushallitus avaa valtionavustushaun tukemaan opetussuunnitelman perusteiden päivityksen toimeenpanoa. Opetus- ja kulttuuriministeriö osoittaa valtionavustusmäärärahan Opetushallituksen käytettäväksi myöhemmällä käyttöön asettamisella.

Lisäksi Opetushallitus toteuttaa kehittämistyön toimeenpanon tueksi tukimateriaalia ja kielitaidon arviointia tukevaa materiaalia. Tukimateriaalin ja arviointia tukevan materiaalin toteutuksessa hyödynnetään tutkimuksellista osaamista ja se toteutetaan yhteistyössä yliopistollisten toimijoiden kanssa.

2. Valmistavan opetuksen osalta Opetushallituksen tulee käynnistää valmistelutyö valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden päivittämiseksi tukemaan valmistavaa opetusta koskevaa uudistustyötä.

Hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään valmistelu tavoitteena mahdollistaa valmistavan opetuksen jatkuminen kahteen vuoteen tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi.

Mahdollistetaan opetuksen järjestäjän harkinnan mukaisesti oppilaalle yksilökohtainen ja henkilökohtainen pidennetty valmistavan opetuksen lisäopetus perusopetukseen integroituna. Valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan tarvitsemia valmiuksia suomen tai ruotsin kielessä sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan

Lainvalmistelu on käynnistetty. Opetussuunnitelman perusteiden päivityksen tarpeet tarkentuvat valmistelutyön edetessä. Valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden päivityksen tulee toteutua yhtäaikaaisesti lainvalmistelun kanssa ja Opetushallitusta pyydetään varautumaan siihen, että valtakunnallisten perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitystyö toteutetaan pääasiassa syksyn 2025 aikana.

Valmistelu- ja yhteistyörakenteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen välisen yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi asetetaan yhteistyöryhmä käsittelemään S2-oppimäärää ja valmistavaa opetusta koskevia opetussuunnitelman perusteisiin ja lainsäädännön ja rahoituksen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä. Yhteistyöryhmä voi käsitellä S2-oppimäärää ja valmistavaa opetusta myös erillisissä kokoonpanoissa. Linjaavia kokouksia järjestetään säännöllisesti OKM:n ja OPH:n johdon toimesta.

Molempien uudistusten osalta OKM ja OPH toteuttavat yhteistyössä opetuksen järjestäjien kuulemistilaisuudet opetussuunnitelman perusteiden muutoksista vuoden 2025 aikana.

Kansliapäällikkö

Eeva-Riitta Pirhonen

Opetusneuvos

Anssi Pirttijärvi

Jakelu

Opetushallitus

VN/15039/2025-OKM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: